

SOCIALE EN MILIEUBESCHERMINGSMAATREGELEN VAN WWF

Het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen van WWF (ESSF) (hierna het 'Raamwerk' genoemd) biedt een institutioneel instrument voor het beheren van milieu- en sociale risico's die verband houden met het werk van WWF. Dit Raamwerk helpt bij het bereiken van betere resultaten inzake natuurbehoud en verbetert het sociale welzijn van lokale gemeenschappen in gebieden waar WWF actief is. Dit instrument werd ontworpen om het hoofd te bieden aan tal van sociale en milieurisico's en houdt rekening met de uitdagingen en behoeften van de verschillende regio's in de wereld. Het systematiseert onder meer goede bestuurspraktijken voor het waarborgen van het respect voor de mensenrechten, de transparantie, de non-discriminatie, de inspraak en de verantwoordingsplicht.

Dit document beschrijft het raamwerk van beschermingsmaatregelen van WWF, haar beleid en normen, het instrument voor risicoscreening en de planningsdocumenten, evenals de institutionele instrumenten die de implementatie ervan mogelijk maken.

Versie 1.0

Gepubliceerd in augustus 2019 door WWF – Wereld Natuur Fonds, Gland, Zwitserland, ook bekend als World Wildlife Fund in de Verenigde Staten en Canada. Elke volledige of gedeeltelijke reproductie moet de titel vermelden, evenals de bovengenoemde uitgever als eigenaar van het auteursrecht.

INHOUDSTAFEL

Deel I: Context - 3

Huidig kader van het sociaal beleid van WWF

Deel II: Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen van WWF - 5

Volledig raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen

Handhaving van de strengste normen

Raamwerk van beschermingsmaatregelen en de cyclus van projecten en programma's van WWF

Deel III: Institutionele instrumenten - 8

Global Safeguards Unit van WWF International

De verantwoordelijkheden van de WWF-kantoren en hun verantwoordingsplicht

De ombudsdienst - Onafhankelijke functie voor toezicht en beoordeling

Deel IV: Normen - 11

De normen voor het beheer van het raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen van WWF

Uitgesloten activiteiten

Deel V: Aanpak - 14

Instrument voor het screenen van sociale en milieurisico's

Indeling van de risico's

Goedkeuring van risicoscreening en -indeling

Deel VI: Mitigatie en uitvoering - 18

Mitigatieplanning

Raadpleging van de betrokken partijen

Afronding van de mitigatieplannen

Goedkeuring van de mitigatieplannen

Financiering

Uitvoering

Opvolging en rapportering

Deel VII: Klachtenbehandeling - 21

WWF-beleid inzake verantwoording en klachtenbehandeling

Klachtenbehandeling op het niveau van landen en projecten

Deel VIII : De Ombudsdienst - Onafhankelijke functie voor toezicht en beoordeling - 23

Onafhankelijke toezichts- en beoordelingsfunctie

Reactieprotocol voor mensenrechten

Deel IX : Documentatie en verspreiding - 24

Documentatie

Verspreiding

Conclusie - 24

DEEL I: CONTEXT

Het sociaal beleid van WWF

WWF is een van de oprichters en een van de eerste ondertekenaars van het Initiatief rond Natuurbehoud en Mensenrechten van 2009. Dit initiatief zich zet in voor het respecteren van de internationaal erkende mensenrechten en zorgt ervoor dat projecten van WWF geen aanleiding geven tot schending van de mensenrechten.

Via dit instrument verbindt WWF zich ertoe de volgende principes te respecteren:

Het respecteren van de mensenrechten die internationaal werden afgekondigd, en ervoor zorgen om bij het nastreven van onze missie niet bij te dragen aan schendingen van deze mensenrechten.

Het bevorderen en ondersteunen van de bescherming en het eerbiedigen van de mensenrechten in het kader van natuurbehoudsprojecten.

Het beschermen van kwetsbare personen. Bijzondere inspanningen leveren om te voorkomen dat kwetsbare mensen schade berokkend wordt of dat hun rechten geschonden worden. Het ondersteunen van de bescherming en eerbiediging van hun rechten als onderdeel van onze natuurbehoudsprojecten.

Het bevorderen van goed bestuur. Het ondersteunen van de verbetering van bestuursystemen die in staat zijn om de rechten van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen te waarborgen in het kader van WWF's werk voor het behoud en duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van de wettelijke, politieke en institutionele kaders, en procedures voor rechtvaardige participatie en verantwoording.

Naast dit engagement voor de mensenrechten heeft WWF ook het volgende sociaal beleid aangenomen.

Beginselverklaring van WWF over inheemse volkeren en natuurbehoud (1996 en geactualiseerd in 2008): deze principes zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat binnen het werk van WWF de rechten van inheemse volkeren gerespecteerd worden, dat zij geen negatieve effecten ondervinden van projecten, en dat ze er voordelen uithalen die aansluiten bij hun cultuur. WWF moet daarom volgende principes waarborgen:

- De projecten moeten de rechten van inheemse volkeren respecteren, waaronder het recht op vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde toestemming, en het gewoonterecht op de grondgebieden.
- Met de betrokken inheemse volkeren en lokale gemeenschappen worden rechtvaardige voordelen onderhandeld en overeengekomen die hun cultuur respecteren (in relatie tot het gebruik van traditionele ecologische kennis).
- Mogelijke negatieve effecten worden vermeden of adequaat aangepakt door middel van participatie en advies.

Het beleid van WWF over armoede en natuurbehoud (2009) herbevestigt haar inzet om een benadering van natuurbehoud te volgen die gunstig is voor arme bevolkingsgroepen, om rechtvaardige oplossingen te vinden voor mens en milieu, en om speciale inspanningen te leveren zodat lokale gemeenschappen een sleutelrol spelen bij het ontwikkelen van oplossingen voor

duurzame ontwikkeling.

Het genderbeleid van WWF (2011) weerspiegelt de continue inzet van WWF voor gelijkheid en de integratie van een perspectief van gendergelijkheid in haar beleid, programma's en projecten, evenals in haar eigen institutionele structuur.

DEEL II : RAAMWERK VAN SOCIALE EN MILIEUBESCHERMINGSMAATREGELEN VAN WWF

Volledig raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen

Het bestuursorgaan van WWF International en het Network Executive Team (NET) van WWF kwamen in juni 2019 overeen om het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen aan te nemen en de coherente en volledige toepassing ervan te waarborgen in het hele WWF-netwerk¹. Dit raamwerk zal periodiek herzien en bijgewerkt worden in overleg met de betrokken partijen binnen het WWF-netwerk, externe deskundigen en organisaties uit het middenveld.

De beschermingsmaatregelen werden ontworpen als een beheerssysteem voor risicobeperking dat moet worden toegepast op ontwikkelingsprojecten die een negatieve sociale of ecologische impact kunnen hebben. Ze werden geleidelijk aan overgenomen door bilaterale ontwikkelingsorganisaties (zoals de KfW – de Duitse ontwikkelingsbank – en het Millennium Challenge Corporation [MCC]-agentschap in de Verenigde Staten), internationale ontwikkelingsorganisaties (de Wereldbank, de Inter-Amerikaanse Ontwikkelingsbank en andere multilaterale banken), de agentschappen van de Verenigde Naties en milieufonds (bv. het Wereldmilieufonds). Ze liggen momenteel ter goedkeuring bij niet-gouvernementele organisaties (ngo's) voor natuurbehoud, waaronder de Internationale Unie voor Natuurbescherming (IUCN).

Wat verstaan we onder beschermingsmaatregelen? Een reeks normen, beleidsmaatregelen, instrumenten voor planning en uitvoering en nalevingssystemen die bepalen hoe activiteiten moeten worden uitgevoerd om mensen tegen elke vorm van schade te beschermen.

Waarom zijn deze beschermingsmaatregelen noodzakelijk? Om ervoor te zorgen dat de inspanningen voor natuurbehoud geen negatieve sociale of milieueffecten hebben, en vooral, om de bescherming van de mensenrechten te helpen waarborgen.

Waar worden deze maatregelen geïmplementeerd? Overal waar investeringen van WWF gericht zijn op het informeren over of het mogelijk maken van natuurbehoud op het terrein, en daar waar een aanzienlijk sociaal of ecologisch risico bestaat.

Wanneer worden ze geïmplementeerd? Wanneer in een project sociale of milieurisico's worden vastgesteld, en wanneer dit project uitgevoerd wordt met financiële middelen die rechtstreeks van WWF afkomstig zijn.

Wie is verantwoordelijk? Iedereen bij WWF, op verschillende niveaus, heeft een rol te spelen bij de uitvoering van het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen.

---

¹ Het hoogste uitvoerende orgaan van WWF, voorgezeten door de directeur-generaal van WWF International en samengesteld uit de CEO's van een aantal representatieve WWF-kantoren.

Het Raamwerk van beschermingsmaatregelen van WWF werd ontworpen om te voldoen aan de specifieke vereisten van WWF. WWF is een wereldwijd netwerk van onafhankelijke ngo's die onder een gemeenschappelijk merk en licentieovereenkomst functioneren, en die fondsen centraliseren om gemeenschappelijke natuurbehoudsdoelstellingen te behalen.

WWF voert regelmatig adaptieve langetermijnprojecten uit die een reeks acties omvatten ten gunste van de duurzame ontwikkeling en bescherming van de natuur in terrestrische of mariene landschappen. In plaats van elk project afzonderlijk te beschouwen, zal het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen van toepassing zijn op alle acties en interventies die in deze landschappen worden uitgevoerd. In dit document verwijst de term 'project' dus naar alle activiteiten waarvoor middelen worden verstrekt in de vorm van technische bijstand, materiële investeringen (infrastructuur, technologie of uitrusting) of financiering om veranderingen teweeg te brengen in de vaardigheden, kennis, houding, gedragingen en/of handelingen van instellingen of individuen binnen een bepaald geografisch gebied.

Handhaving van de strengste normen

Het doel van dit Raamwerk is om wereldwijd een 'basisdrempel' vast te stellen voor het werk van WWF en om ervoor te zorgen dat minstens aan deze normen wordt voldaan. WWF respecteert de strengste sociale beschermingsmaatregelen die verwacht worden door financieringsinstanties van de overheid en andere donororganisaties (USAID heeft bijvoorbeeld specifieke beleidsmaatregelen en vereisten met betrekking tot mensenhandel en kinderarbeid), en nade tionale wetten en beschermingsregels in de landen waar de fondsen vandaan komen of geïnvesteerd worden.

De zeven fundamentele elementen van het ESSF van WWF
1: Eén enkele set van normen Waarborgt een coherente toepassing en samenhang binnen een wereldwijd netwerk.
2: Duidelijke verantwoordelijkheden en verantwoordingsplicht Bepaalt wie wat doet, en wie verantwoordelijk is voor het succes van de opdracht.
3: Evenredigheid en risicobeoordeling Past de reactie aan aan het risiconiveau in de verschillende landen waar WWF actief is, en voorziet in aanvullende maatregelen bij hoge risico's.
4: Een gecentraliseerd team en opleidingen Fungeert als bewaker van de norm, als ondersteuning van de uitvoering en als centrale cel voor relevante interne en externe behoeften.
5: Efficiënte projectontwikkeling en kwaliteitsbewaking Integreert de opvolging en kritische controlepunten gedurende de hele projectontwikkelingscyclus.
6: Onafhankelijk instrument voor toezicht en beoordeling Een externe dienst, geleid door een ombudspersoon, garandeert onpartijdigheid en geloofwaardigheid bij de behandeling van klachten.
7: Schaalvergroting om de efficiëntie en effectiviteit van resultaten te maximaliseren Toegepast op het niveau van terrestrische of mariene landschappen voor grote programma's die doorgaans een reeks kleine projecten omvatten.

Raamwerk van beschermingsmaatregelen en de cyclus van projecten en programma's van WWF

Het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen werd ontwikkeld om te worden geïmplementeerd in het project- en programmabeheersysteem van WWF. Het zal geleidelijk worden versterkt om deze implementatie te vergemakkelijken.

	1. Definiëren -Initieel team -Draagwijdte en visie -Doelstellingen -Context en betrokken partijen, in het bijzonder lokale gemeenschappen - Sociale beschermingsmaatregelen	
5. Delen -Lessen -Formele producten -Feedback en evaluatie -Leercultuur - Publicatie via een publieke website	2. Opstellen -Actieplannen: doel, objectieven en activiteiten - Tool voor evaluatie en goedkeuring van het ESSF -Programma voor toezicht -Operationeel programma	-Hoog of gemiddeld risico -Laag risico
	Als er onvoldoende fondsen of capaciteit is, of als er fundamentele problemen ontstaan, zal WWF samenwerken met de lokale gemeenschappen, overheidspartners en donororganisaties om de activiteiten aan te passen of te beëindigen.	Context van mitigatie of uitgevoerd programma
4. Analyseren/Aanpassen -Inputgegevens -Resultaten en hypothesen -Operationele functies -Programma's en budgetten - Beoordeling, toezicht en regelmatige publicatie	3. Uitvoering -Planning en budgetten -Fondsenwerving -Versterking van de capaciteit -Partnerschappen en engagement van betrokken partijen, in het bijzonder met de lokale gemeenschappen	Uitgevoerde mitigatiemaatregelen

DEEL III: INSTITUTIONELE INSTRUMENTEN

De institutionele instrumenten voor de implementatie van het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen worden hieronder samengevat.

<p>1 De 'Global Safeguards Unit' van WWF bestaat uit een toegewijd team dat zorgt voor de ondersteuning en samenhang die nodig zijn voor de implementatie van de sociale en milieubeschermingsmaatregelen in het hele netwerk. Dit omvat het beheer van het instrument voor risicoscreening, het toezicht op opleidingen en erkenningen, het beheer van interne en externe databases over beschermingsmaatregelen en kwaliteitsbewaking.</p>	<p>2 De WWF-kantoren in de landen waar de activiteiten plaatsvinden, zijn verantwoordelijk voor het toepassen van de sociale en milieubeschermingsmaatregelen van WWF. De WWF-kantoren kunnen experts in beschermingsmaatregelen aanwerven om advies te geven en de kwaliteit te bewaken, en om de samenhang binnen het netwerk te waarborgen. Deze experts moeten erkend worden door de Global Safeguards Unit om deze functie te kunnen uitoefenen.</p>	<p>3 Een onafhankelijk instrument voor toezicht en beoordeling, onder leiding van een ombudspersoon, voor geschillenbeslechting, conformiteitsbeoordeling en overleg.</p>
--	---	---

De Global Safeguards Unit van WWF International

De Global Safeguards Unit van WWF handhaaft en houdt toezicht op het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen. Het team wordt geleid door een specialist en werft regionale experts aan, die samenwerken om de volgende functies uit te voeren:

Kennisbeheer	Kwaliteitsbewaking
Databeheer en publicatie	Erkenning

Beheer van het Raamwerk van beschermingsmaatregelen. Het team fungeert als aanspreekpunt voor sociale en milieubeschermingsnormen en -maatregelen. Het handhaaft en versterkt instrumenten voor risicoscreening, en werkt waar nodig het Raamwerk bij in overeenstemming met internationale best practices.

Begeleiding en opleiding. Het team geeft advies voor het beoordelen van projectspecifieke risico's en het ontwikkelen van mitigatieplannen. Het is ook verantwoordelijk voor het toezicht op het organiseren van opleidingen voor alle WWF-medewerkers.

Kwaliteitsbewaking. De specialisten in beschermingsmaatregelen (of erkende medewerkers) zullen de resultaten van de risicobeoordeling en de mitigatieplannen beoordelen en goedkeuren.

Erkenning. Het Raamwerk is afhankelijk van de specialisten in beschermingsmaatregelen om de kwaliteit te waarborgen bij alle WWF-projecten (door ervoor te zorgen dat sociale en milieukwesties adequaat worden aangepakt tijdens de levenscyclus van het project) en om relevante beschermingsmaatregelen goed te keuren. Naast de beschermingsexperten is het systeem ontworpen om ook te worden ondersteund door technische experts, die assistentie en kwaliteitsbewaking kunnen bieden. Elk WWF-kantoor kan iemand in dienst nemen om deze functies uit te voeren. Om een consistente en systematische toepassing van de strengste beschermingsnormen in het hele WWF-netwerk te garanderen, moet het personeel met deze functies worden erkend door de Global Safeguards Unit. Het hoofd van het team is verantwoordelijk voor het uitwerken en actualiseren van het erkenningsstelsel voor deze personeelsleden. Het hoofd van het team moet ook aan WWF NET rapporteren over het erkenningsprogramma en alle maatregelen die nodig zijn om de prestaties ervan te versterken.

Database. De Global Safeguards Unit houdt ook de database up to date waarin risicobeoordelingen, mitigatieplannen, rapporten en onderzoeken worden opgeslagen, en verstrekt openbare informatie over beschermingsmaatregelen. Het team rapporteert aan WWF NET over de volledige database, relevante updates en ontbrekende informatie.

WWF-kantoren – Verantwoordelijkheden en verantwoordingsplicht

WWF-kantoren die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van projecten zijn verantwoordelijk voor het toepassen van de sociale en milieubeschermingsmaatregelen in de terrestrische of mariene landschappen waarin WWF investeert.

De algemeen directeur (of een gelijkwaardige functie in elke juridische entiteit van WWF), evenals het bestuursorgaan, is volledig verantwoordelijk voor nationale programma's en initiatieven die onder zijn wettelijke jurisdictie vallen. Hij moet ervoor zorgen dat zijn totale portefeuille beheerd wordt in overeenstemming met het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen. De algemeen directeur kan de verantwoordelijkheid voor het uitoefenen van verschillende functies met betrekking tot beschermingsmaatregelen delegeren, maar blijft verantwoordelijk voor de uitvoering ervan ten aanzien van zijn kantoor.

De landschapsverantwoordelijke is aangesteld als eindverantwoordelijke voor projectactiviteiten in een bepaald gebied op land of op zee. Binnen het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen is hij verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van beschermingsprocedures (inclusief risicoscreening en -analyse, ontwikkeling van mitigatieplannen en -maatregelen, het instellen van instrumenten voor klachtenbehandeling, enz.) voor alle projectactiviteiten.

WWF-kantoren moeten instrumenten voor klachtenbehandeling invoeren om de betrokken partijen in staat te stellen hun bezorgdheid te uiten over de implementatie van het WWF-beschermingsbeleid en om te zoeken naar een bevredigende oplossing. Bijkomende informatie over instrumenten voor klachtenbehandeling is beschikbaar in deel VII van dit document.

De ombudsdienst - Onafhankelijke functie voor toezicht en beoordeling

Er komt een aparte dienst om onafhankelijk toezicht en beoordelingen uit te voeren. Onder leiding van een ombudspersoon zal deze dienst garant staan voor een neutrale afwikkeling van geschillen en respect voor de regels. De verantwoordelijkheden van deze dienst worden in detail uitgelegd in deel VIII van dit document.

DEEL IV : DE NORMEN

De normen voor het beheer van het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen van WWF

Het wereldwijde netwerk van WWF-kantoren gebruikt een gemeenschappelijke set van normen om sociale en milieurisico's voor WWF-projecten op het terrein te identificeren en te beheren: 1) hebben wellicht negatieve gevolgen; 2) kunnen de sociale en ecologische resultaten verbeteren. Het Raamwerk beschrijft tien normen die onderverdeeld zijn in drie grote categorieën.

Eerste categorie. Normen die toegepast worden in alle mitigatieplannen

Beheer van sociale en milieurisico's: deze norm beschrijft het proces van WWF voor het identificeren van potentiële sociale en milieurisico's en -voordelen.

Raadpleging en publicatie: deze norm beschrijft het engagement van WWF om de personen die mogelijk getroffen zullen worden te betrekken en om deze beschermingsmaatregelen transparant te maken.

Betrokkenheid van belanghebbenden: deze norm zorgt ervoor dat WWF zich inzet opdat de belanghebbenden op een zinvolle, effectieve en geïnformeerde manier de inheemse volkeren en lokale gemeenschappen die mogelijk getroffen worden, betrekken bij het ontwerp en de uitvoering van projecten.

Instrumenten voor klachtenbehandeling: deze norm stelt een instrument voor zodat betrokken personen hun bezorgdheid kunnen uiten over hoe zij getroffen worden door WWF-projecten.

Tweede categorie. Normen die van toepassing zijn op specifieke risico's die vaak voorkomen bij WWF-projecten.

Onvrijwillige hervestiging: deze norm helpt WWF bij het identificeren van en reageren op fysieke hervestiging, toegangsbeperkingen, economische relocatie of andere economische gevolgen die door haar projecten worden veroorzaakt.

Inheemse volkeren en lokale gemeenschappen: deze norm zorgt ervoor dat de nodige aandacht wordt besteed aan WWF-projecten die een impact kunnen hebben op de rechten van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen, inclusief op de vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde toestemming, indien van toepassing.

Gezondheid en veiligheid van de lokale gemeenschappen: deze norm zorgt ervoor dat in het kader van het project een beoordeling gemaakt wordt van de mogelijke gevolgen voor de gezondheid en veiligheid van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen, inclusief de gevolgen van het samenwerken met rangers.

Bescherming van natuurlijke leefgebieden: deze norm garandeert de inperking van mogelijke negatieve effecten op natuurlijke leefgebieden.

Derde categorie. Normen die wellicht niet toegepast zullen worden in standaardprojecten van WWF.

Ondanks de lage waarschijnlijkheid dat deze normen worden toegepast, moet er rekening mee gehouden worden bij de erkenning van het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen. Bijkomende informatie over de erkenning van het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen is beschikbaar in deel III van dit document.

Gebruik van schadelijke stoffen: deze norm verzekert het afgewogen en juiste gebruik van pesticiden en meststoffen om de gevolgen te verminderen voor inheemse volkeren, lokale gemeenschappen en natuurlijke leefgebieden.

Fysieke en culturele hulpbronnen: deze norm zorgt ervoor dat fysieke culturele hulpbronnen behouden blijven en dat hun vernietiging of aantasting op een gepaste manier wordt vermeden. Fysieke en culturele hulpbronnen omvatten archeologische, paleontologische, historische, architectonische en heilige plaatsen zoals begraafplaatsen, grafkamers en andere sites met unieke natuurlijke waarde.

Uitgesloten activiteiten

WWF geeft geen toestemming voor het besteden van projectfondsen aan volgende activiteiten:

I. wapens en munitie²

II. militaire activiteiten³

III. schadelijke vormen of exploitatievormen van dwangarbeid of kinderarbeid

IV. producten die behoren tot de klassen IA en IB van de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO), of producten die behoren tot klasse II, tenzij ze uitsluitend gebruikt worden door opgeleide personen die beschikken over de nodige uitrusting om elke impact op de menselijke gezondheid en het milieu te vermijden⁴

V. de aanschaf of het gebruik van pesticiden en specifieke chemicaliën zoals persistente organische verontreinigende stoffen, overeenkomstig het Verdrag van Stockholm

VI. de transformatie of aantasting van essentiële natuurlijke leefgebieden, in het bijzonder de gebieden die wettelijk beschermd zijn, voorgesteld worden als beschermingsgebieden of een hoge beschermingswaarde genieten

VII. de introductie van invasieve soorten of het vergroten van hun concurrentievermogen

² De beperking is niet van toepassing op jachtmessen, kapmessen, machetes en andere essentiële terrein- of veiligheidsuitrusting die aan rangers wordt verstrekt. Uitrusting die nodig is voor het opsporen of overbrengen van wilde dieren is ook toegestaan.

³ Het inschakelen van boswachters, rangers of soortgelijk personeel wordt niet geacht een militair doel te hebben, zolang deze personen onder het gezag van burgerlijke bestuursorganen vallen. Bijkomende informatie is beschikbaar in de lijst met uitsluitingen die toegankelijk is voor alle WWF-leden.

⁴ Klasse IA van de WGO duidt extreem gevaarlijke producten aan, klasse IB zeer gevaarlijke producten en klasse II matig gevaarlijke producten.

DEEL V: AANPAK

Instrument voor het screenen van sociale en milieurisico's

WWF heeft een instrument ontwikkeld voor het screenen van milieu- en sociale risico's (Safeguards Screening Tool - SST). Dit instrument, gebruikt door het internationale team voor beschermingsmaatregelen van WWF, zal tijdig worden bijgewerkt in het licht van de internationale best practices. Het is de verantwoordelijkheid van het landenteam om projecten te screenen op het niveau van terrestrische of mariene landschappen. Het instrument is gestructureerd om teams te ondersteunen met een reeks vragen, die hen zullen helpen de mogelijke risico's te identificeren die verbonden zijn aan het werk dat ze voorstellen. De screeningvragen zijn gericht op milieu-impact (bv. energie, vervuiling en klimaatoverwegingen) en sociale effecten (bv. overwegingen betreffende mensenrechten, vooral als ze betrekking hebben op inheemse volkeren en lokale gemeenschappen, evenals gender- en werkgerelateerde gevolgen).

De beoordeling van de beschermingsmaatregelen is van toepassing op activiteiten op het terrein die rechtstreeks door WWF gefinancierd worden.

Naarmate de teams de screening van hun terrestrische of mariene landschappen uitvoeren, zullen interacties met het technisch en operationeel personeel essentieel zijn. In het bijzonder moet het screeningproces worden uitgevoerd in overleg met het bevoegde personeel voor beschermingsmaatregelen of andere erkende medewerkers voor kwaliteitsbewaking om ervoor te zorgen dat de verstrekte analyse rekening houdt met alle mogelijke effecten en bijbehorende risico's, en de beschermingsmaatregelen van WWF respecteert.

Belangrijk: Hoewel de hierboven beschreven screening en mitigatie van sociale en milieurisico's bedoeld zijn om toegepast te worden op het niveau van terrestrische of mariene landschappen, is het duidelijk dat er van tijd tot tijd nieuwe activiteiten aan hetzelfde project kunnen worden toegevoegd (d.w.z. in hetzelfde terrestrische of mariene landschap). In dat geval moet de landschapsverantwoordelijke de bestaande risicoscreening en mitigatieplannen beoordelen in het licht van de voorgestelde nieuwe activiteiten, en de mitigatieplannen aanpassen aan elk nieuw of verhoogd risico. In dat geval moet een expert in beschermingsmaatregelen deze plannen ook beoordelen en goedkeuren.

Indeling van de risico's

Na de screening van sociale en milieurisico's worden projecten ingedeeld op basis van hun risiconiveau.

Projecten met een laag risico (categorie C) hebben waarschijnlijk minimale of geen sociale en milieueffecten. Dit zijn voorbeelden van dergelijke activiteiten:

- het bijeenroepen van verschillende organisaties
- het ontwikkelen van normen en standaarden
- belangenbehartiging en platforms met meerdere belanghebbenden
- beleidswerk
- evaluatie en opvolging van natuurlijke hulpbronnen
- analyse van het milieu en de duurzame ontwikkeling
- opvolging en evaluaties
- literatuuronderzoek, workshops, bijeenkomsten, wetenschappelijk onderzoek en enquêtes op het terrein (de aard van het onderzoek kan echter een herindeling als middelgroot risico vereisen)
- onderzoek en publicaties op het gebied van landbouw, bosbouw, visserij, beheer van natuurlijke hulpbronnen, teledetectie en geospatiale analyse
- capaciteitsopbouw, het ontwikkelen van communicatie- en bewustmakingsprogramma's, inclusief opleidingen.

Voor deze projecten moeten geen mitigatieplannen worden opgesteld, maar de analyse van de risicoscreening moet goedgekeurd worden door de aangeduide expert voor beschermingsmaatregelen, en opgenomen worden in de interne database van WWF.

Opmerking: *Het bureau dat deze activiteiten uitvoert, wordt geacht te zorgen voor de naleving van het sociaal beleid van WWF, bijvoorbeeld door de nodige zorgvuldigheid aan de dag te leggen met betrekking tot nieuwe leveranciers of partners.*

Projecten met een gemiddeld risico (categorie B) hebben potentiële negatieve sociale en/of milieueffecten, en er zal een mitigatieplan moeten worden opgesteld dat in overeenstemming is met het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen om deze aan te pakken. Het zou bijvoorbeeld kunnen gaan om fondsen die rechtstreeks van WWF-rekeningen naar terreinactiviteiten gaan die ondersteuning geven aan:

- het creëren en beheren van beschermde gebieden van overheden of particulieren;
- het creëren en beheren van beschermde gebieden door inheemse volkeren en lokale gemeenschappen;
- gemeenschapsbeheer van natuurlijke hulpbronnen;
- duurzame ontwikkelingsactiviteiten voor inheemse volkeren en lokale gemeenschappen, zoals investeringen in levensonderhoud, gezondheid en onderwijs;
- het bouwen van kleinschalige infrastructuur, zoals bezoekersvoorzieningen, boswachtersposten en gemeenschapsvoorzieningen;
- directe uitgaven voor maatregelen gericht op het verminderen van negatieve milieueffecten op het terrein, met inbegrip van bos-, visserij- en landbouwbeheer.

De hierboven beschreven gevallen hebben een gemiddeld risico, op voorwaarde dat ze gebeuren op

plaatsen die geen hoog risico hebben in het kader van schending van de mensenrechten (zie hieronder).

Projecten met een hoog risico kunnen over het algemeen worden gegroepeerd in twee verschillende categorieën:

- **Projecten van categorie A** hebben waarschijnlijk grootschalige en onomkeerbare negatieve, sociale of ecologische gevolgen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de aanleg van grote infrastructuur. Over het algemeen voert WWF geen activiteiten van categorie A uit.
- **Projecten die speciale aandacht vragen** hebben een hoog risico vanwege mogelijke schendingen van de mensenrechten. Het gaat specifiek om activiteiten die voorgesteld worden in staten die kwetsbaar zijn of getroffen worden door conflicten en geweld. Of het gaat om regio's van staten met een voorgeschiedenis van herhaalde schendingen van de mensenrechten.

Projecten met een hoog risico stellen bijkomende eisen bij het implementeren van beschermingsmaatregelen:

- het inschakelen van onafhankelijke experts voor de analyse en de uitwerking van gespecialiseerde mitigatieplannen;
- bijkomende zorgvuldigheid, waaronder een jaarlijks locatiebezoek en controle door onafhankelijke experts van de implementatie van de beschermingsmaatregelen;
- de goedkeuring van WWF NET en de bestuursorganen van de deelnemende WWF-kantoren om verder te gaan met de uitwerking van het project. WWF NET bepaalt vervolgens de regelingen die gelden voor de goedkeuring van de plannen en het toezicht op de uitvoering ervan.

Voorafgaand aan de uitvoering van het project zal WWF ervoor zorgen dat de beschermingsmaatregelen effectief kunnen worden geïmplementeerd. Indien nodig wordt het project aangepast om ervoor te zorgen dat dit het geval is. Indien als gevolg van deze aanpassing de risico's op een onaanvaardbaar niveau blijven, kan het project op advies van WWF NET worden geannuleerd.

Tijdens de implementatie zal WWF maatregelen nemen om de risico's aan te pakken. Als de reacties ongepast blijken te zijn, of als de omstandigheden binnen of buiten het project het moeilijk maken om aan deze vereisten te voldoen, zal WWF samenwerken met financieringsinstanties en overheidspartners om overeenkomstig te handelen en te reageren, met behoud van het recht om uitbetalingen op te schorten of activiteiten te staken als de omstandigheden onhoudbaar blijven.

Wanneer het project potentieel een hoog risico heeft, moet een gekwalificeerde expert in beschermingsmaatregelen worden betrokken in de vroege stadia van het ontwerp. Verdere analyse of overleg kan nodig zijn, en er kunnen andere mitigatieplannen worden ontwikkeld, totdat voldaan wordt aan de vereisten van het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen van WWF. Deze analyses en de daaruit voortvloeiende mitigatieplannen moeten binnen het project worden begroot en gefinancierd.

Opmerking: *Er moet voldaan zijn aan de vereisten voor risicoscreening en planning van beschermingsmaatregelen, die opgelegd worden door specifieke donororganisaties, zoals GEF en GCF.*

Goedkeuring van de risicoscreening en -indeling

De expert in beschermingsmaatregelen analyseert de resultaten, evalueert de volledigheid van de screening en houdt rekening met alle mogelijke risico's alvorens zijn goedkeuring te geven.

De screening van sociale en milieurisico's bij het ESSF

		Hoog risico	- Goedkeuring NET	Finale goedkeuring door algemeen directeur of gelijkwaardig
Project (gedefinieerd rekening houdend met het sociaal beleid)	Instrument voor risico-evaluatie van het ESSF	Gemiddeld risico	- Gespecialiseerd mitigatieplan - Passend ontwerp, budget en capaciteit - Bijkomende zorgvuldigheid - Experten en onafhankelijke beoordeling - Mitigatieplan - Passend ontwerp, budget en capaciteit	
		Laag risico		

✓ Goedkeuring van de gekwalificeerde expert in beschermingsmaatregelen

DEEL VI: MITIGATIE EN UITVOERING

Mitigatieplanning

Als de risicoscreening uitwijst dat er beschermingsmaatregelen nodig zijn, is de volgende stap een mitigatieplanning. Deze begint met het raadplegen van de betrokken partijen, in het bijzonder van de inheemse volkeren en lokale gemeenschappen die mogelijk getroffen worden. Zo kunnen de mogelijke effecten uitgelegd worden, en manieren besproken worden om deze risico's aan te pakken. De vertegenwoordiging van de geraadpleegde belanghebbenden moet werkelijk inclusief zijn (zie hieronder). Met de input van deze groepen zou het team verantwoordelijk voor de terrestrische of mariene landschappen in staat moeten zijn een mitigatieplan uit te werken.

Advies over het systeem voor mitigatieplanning dat door WWF wordt gebruikt (bv. het plan voor milieu- en sociaal beheer, het plan voor onvrijwillige hervestiging, het plan voor inheemse volkeren en lokale gemeenschappen) is beschikbaar voor alle leden.

Raadpleging van de betrokken partijen

Voor alle risicovolle projecten van categorie A of B moet de landschapsverantwoordelijke uitgebreid overleg plegen met de betrokken belanghebbenden, namelijk de getroffen groepen, inheemse volkeren en lokale gemeenschappen, maatschappelijke organisaties en lokale autoriteiten. Deze raadplegingen moeten gaan over de milieu- en sociale effecten (positieve en negatieve) van de projecten, en ervoor zorgen dat rekening wordt gehouden met de standpunten van de betrokken partijen.

Het verantwoordelijke team voor de terrestrische of mariene landschappen doet deze raadplegingen zo snel mogelijk. Om de raadplegingen vruchtbaar te laten zijn, moet het team tijdig de relevante informatie verstrekken, in een vorm en taal die begrijpelijk en toegankelijk zijn voor de verschillende betrokken partijen. Bovendien moet het landschapsteam de WWF-normen voor project- en programmabeheer raadplegen, in het bijzonder de relevante secties over participatie van belanghebbenden, over documentatie, en over hulpmiddelen die ter ondersteuning worden aangeboden. Wanneer inheemse volkeren en lokale gemeenschappen aanwezig zijn en/of door het project getroffen kunnen worden, moeten de teams ook de uitvoeringsrichtlijnen raadplegen die door de Global Safeguards Unit van WWF tijdig zullen worden verstrekt.

Als een project het risico van onvrijwillige hervestiging met zich meebrengt, moet het verantwoordelijke team voor de terrestrische of mariene landschappen de definitieve hervestigingsplannen publiek bekendmaken vooraleer het projectontwerp afgerond wordt (inclusief het documenteren van het raadplegingsproces). Als er inheemse volkeren en lokale gemeenschappen ter plaatse aanwezig zijn, moeten de hervestigingsplannen gedurende 30 of 45 dagen beschikbaar worden gesteld op een inclusieve en cultureel passende manier. Het relocatieplan of het beleidskader voor hervestiging moet toegankelijk zijn voor de belangrijkste belanghebbenden, met inbegrip van de door het project getroffen groepen. Het moet niet alleen in het Engels maar ook in de relevante lokale talen beschikbaar zijn.

Afronding van de mitigatieplannen

De gekwalificeerde expert in beschermingsmaatregelen moet de definitieve plannen beoordelen en goedkeuren vooraleer ze kunnen worden vrijgegeven. Het verantwoordelijke team voor de terrestrische of mariene landschappen moet de definitieve plannen ook bekendmaken aan de betrokken belanghebbenden. Dit moet gebeuren voorafgaand aan de implementatie en de

eventuele daaropvolgende actieplannen die tijdens de projectdefinitie zijn opgesteld. In alle gevallen moet de bekendmaking gebeuren op een manier die zinvol en begrijpelijk is voor de getroffen groepen aan wie goedkeuring gevraagd wordt.

Voor over te gaan tot de openbaarmaking en implementatie, moet de algemeen directeur/landendirecteur (of zijn afgevaardigde) van het uitvoerende kantoor de ESSF-risicoscreening en mitigatieplannen goedkeuren, en deze goedkeuring documenteren.

Goedkeuring van de mitigatieplannen

De laatste stap bij het plannen van de mitigatiemaatregelen is het verkrijgen van de goedkeuring van een gekwalificeerde expert in sociale en milieubeschermingsmaatregelen. Volgende elementen worden hierbij beoordeeld:

- het naleven van het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen;
- de toereikendheid en haalbaarheid van de beschermings- en mitigatiemaatregelen;
- de toereikendheid van het overleg en de communicatie met gemeenschappen die mogelijk getroffen worden;
- de technische en financiële capaciteit die beschikbaar en nodig is voor de uitvoering van het project;
- de technische en financiële capaciteit die nodig is voor de integratie en uitvoering van de beschermingsmaatregelen (bv. binnen het team voor de terrestrische of mariene landschappen beschikken over een gekwalificeerde expert in beschermingsmaatregelen);
- het plan voor het openbaar maken van alle definitieve documenten met betrekking tot de beschermingsmaatregelen.

Financiering

De kost van de beschermingsmaatregelen moeten worden opgenomen in de projectbudgetten. Deze omvat alle bijbehorende kosten, inclusief de werkzaamheden die voorafgaan aan de uitvoering (beoordeling, raadplegingen, enz.), de mitigatiemaatregelen, de opvolging en rapportering, evenals alle maatregelen die genomen worden om te verhelpen aan de negatieve effecten die tijdens de uitvoering gesignaleerd worden.

Uitvoering

De acties die in de mitigatieplannen werden bepaald, moeten in de projectactiviteiten geïntegreerd worden en samen met de andere projectactiviteiten gecontroleerd worden. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze acties ligt volledig bij het uitvoerende kantoor, via de landschapsverantwoordelijke die op zijn beurt aan de kantoordirecteur rapporteert.

Mitigatieactiviteiten moeten eventueel ook aangepast worden aan veranderende projectomstandigheden, ook wanneer nieuwe activiteiten aanleiding geven tot bijkomende beschermingsmaatregelen.

Als de voorgestelde mitigatieactiviteiten niet toereikend zijn of als de interne of externe omstandigheden van het project de uitvoering van de beschermingsmaatregelen onmogelijk maken, zal WWF samenwerken met donororganisaties en andere partners om passende maatregelen te nemen. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat de uitbetalingen van fondsen opgeschort worden totdat de risico's volledig zijn aangepakt. Maar het kan ook betekenen dat projecten beëindigd worden

wanneer de omstandigheden onhoudbaar worden.

Opvolging en rapportering

Tijdens de projectuitvoering zullen de naleving en de efficiëntie van de beschermingsmaatregelen opgevolgd worden ten opzichte van de mitigatieplannen, en dit samen met andere programma-activiteiten. In elke fase van de prestatierapportage, meestal op kwartaalbasis, zal het landschapsteam alle kwesties over de beschermingsmaatregelen beoordelen en verslag uitbrengen om de stand van zaken te beoordelen en eventuele problemen op te lossen. De gekwalificeerde expert in beschermingsmaatregelen zal de rapporten beoordelen en goedkeuren, inclusief de eventueel aanvullende of aangepaste actieplannen die tijdens de uitvoering van het project werden opgesteld. De expert houdt contact met het landschapsteam om de verstrekte informatie te verhelderen. Als hij dit nodig acht, kan hij bovendien deelnemen aan de voorafgaande controlebezoeken aan de sites.

Wanneer projecten in de categorie met 'hoog risico' vallen, zijn jaarlijkse controlebezoeken verplicht. Hierbij leggen gekwalificeerde medewerkers van een ander kantoor bezoeken ter plaatse af om de voortgang betreffende de mitigatiemaatregelen rechtstreeks te beoordelen. Indien nodig kunnen zij corrigerende maatregelen aanbevelen.

DEEL VII: KLACHTENBEHANDELING

WWF heeft meerdere instrumenten opdat mensen die getroffen zijn door WWF-projecten hun bezwaren kunnen uiten en er een oplossing kan gezocht worden.

WWF-beleid inzake verantwoording en klachtenbehandeling

Als onderdeel van het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen zet WWF voor het hele netwerk een instrument op meerdere niveaus op om klachten over de milieu- of sociale impact van WWF-projecten te ontvangen en te beantwoorden. Het doel van dit instrument is om mensen die negatieve effecten vrezen of ervaren, de kans te geven gehoord en bijgestaan te worden. Dit instrument stelt degenen die door het project zijn getroffen in staat kritische vragen te stellen of een klacht te formuleren over feitelijke of potentiële negatieve effecten. Het instrument is bedoeld om de bezorgdheid over een bepaald project weg te nemen, de onderliggende oorzaken van het probleem te bepalen en oplossingen te vinden en te implementeren (inclusief, maar niet beperkt tot, dialoog en bemiddeling) om de klacht op te lossen. Het instrument is essentieel om de samenwerking tussen de verantwoordelijken voor de uitvoering van projecten en belanghebbenden te bevorderen en de succesvolle uitvoering van eerder overeengekomen resultaten te waarborgen.

Klachtenbehandeling op het niveau van landen en projecten

Het doel van de instrumenten voor klachtenbehandeling op land- en projectniveau is om een forum te bieden voor belanghebbenden om bevredigende oplossingen te vinden voor hun bekommernissen over de implementatie van beschermings- en mitigatiemaatregelen van WWF.

De nationale instrumenten voor klachtenbehandeling geven belanghebbenden de kans om hun bekommernissen en grieven over een project rechtstreeks aan het WWF-landkantoor kenbaar te maken. Zo krijgen ze ook de mogelijkheid om bevredigende oplossingen te vinden. Bij het ontwikkelen van deze instrumenten moet rekening gehouden worden met lokale, culturele en taalkundige behoeften en logistieke beperkingen.

Tijdens de ontwerpfase van het project zal worden bepaald of er behoefte is aan een bijkomend instrument voor klachtenbehandeling. Dit instrument zal niet voor elk project nodig zijn. Aan de andere kant zullen voor projecten met een hoog risico dergelijke instrumenten moeten worden opgezet. Indien nodig zal WWF instrumenten voor klachtenbehandeling op projectniveau ontwikkelen op basis van de specifieke risico's die op lokaal niveau spelen en rekening houdend met culturele en taalkundige behoeften, alsook met logistieke beperkingen.

WWF-kantoren kunnen er ook voor kiezen om hun eigen nationale instrument voor klachtenbehandeling op te zetten, naast of in plaats van de instrumenten op projectniveau.

De afwikkeling op hoog niveau van klachten die niet op project- of landniveau kunnen worden behandeld, kunnen worden overgemaakt aan de ombudsdienst.

In geval van schending van de mensenrechten	De betrokkene of de lokale vertegenwoordiger geeft de informatie door aan:		Het IMRF evalueert de relevantie	Overstijgt de verantwoordelijkheid van het IMRF	Oplossing wordt gezocht buiten het systeem van beschermingsmaatregelen van WWF
Er doet zich een incident voor		Het instrument voor klachtenbehandeling van WWF op project- of landniveau	Ongepast/ geen antwoord	IMRF-functie voor geschillenbeslechting	Opgelost
	Het personeel van WWF geeft de informatie door aan:		Mitigatiemaatregelen		IMRF-functie voor compliance
			Opgelost	Onmogelijk op te lossen	Activiteiten worden gehandhaafd of onderbroken totdat langetermijnoplossing(en) verzekerd zijn

DEEL VIII: DE OMBUDSDIENST - ONAFHANKELIJKE FUNCTIE VOOR TOEZICHT EN BEOORDELING

WWF richt momenteel een ombudsdienst op, die zal instaan voor onafhankelijk toezicht en beoordeling. Deze dienst zal onafhankelijk zijn van het lijnmanagement van WWF International en zal rechtstreeks rapporteren aan het bestuursorgaan van WWF International.

De onafhankelijke toezichts- en beoordelingsfunctie omvat drie luiken:

- *Geschillenafhandeling op hoog niveau.* De ombudsdienst heeft als doel om de gevestigde instrumenten voor klachtenbehandeling aan te vullen. Het biedt partijen een onpartijdig instrument om hun geschillen via bemiddeling op te lossen. De klacht kan worden ingediend door een betrokken partij, de directie van WWF en/of personeelsleden van WWF. Alle partijen moeten ermee instemmen betrokken te worden bij de afhandeling van de geschillen.

Alle zaken die op de ombudsdienst binnenkomen, worden transparant geregistreerd in een systeem van casemanagement. Er wordt een dossier geopend en belanghebbenden worden geïnformeerd over de voortgang ervan. Het bureau onderzoekt de klacht, beoordeelt de ontvankelijkheid ervan en bepaalt zo nodig de meest geschikte methode om de klacht te behandelen.

- *Conformiteitsbeoordeling.* De ombudsdienst kan ook beoordelen of het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen van WWF gerespecteerd wordt. Deze beoordelingen zijn gericht op de naleving van relevante beleidsmaatregelen, normen en procedures binnen het Raamwerk. Ze zijn onafhankelijk, maar complementair aan de interne routinebewaking van WWF. Wanneer een conformiteitsbeoordeling vaststelt dat een project niet voldoet aan de beschermingsmaatregelen van WWF, moeten de betrokken WWF-kantoren een interventieplan opstellen en implementeren om de conformiteit van het project te waarborgen. De ombudspersoon zal de genomen maatregelen opvolgen.
- *Advies.* De ombudsdienst heeft een adviserende functie voor WWF NET en het bestuursorgaan van WWF International. Op basis van geleerde lessen en internationale best practices zal de dienst periodiek evalueren hoe WWF haar processen voor beschermingsmaatregelen kan verbeteren.

Meer informatie over het werk en het functioneren van deze dienst is beschikbaar voor alle leden van WWF.

Reactieprotocol voor mensenrechten

WWF neemt vermeende schendingen van de mensenrechten zeer ernstig. WWF moet heel snel en volledig reageren wanneer een van de bovengenoemde instrumenten beschuldigingen uit met betrekking tot verlies van mensenlevens, vrijheidsberoving, aanvallen op het individu, foltering, vernederende behandelingen of andere daarmee samenhangende vormen van discriminatie die verband houden met activiteiten van WWF of zijn partners, en/of met hun financiering, ook door derden die van WWF fondsen ontvangen. Er werd een reactieprotocol voor mensenrechten ontwikkeld om te bepalen hoe WWF op deze kwesties moet reageren. Dit protocol kan geraadpleegd worden op panda.org.

DEEL IX: DOCUMENTATIE EN VERSPREIDING

Documentatie

Elke stap van het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen vereist een gedocumenteerde waarborg van de realisatie ervan en, indien van toepassing, de handtekening van de Global Safeguards Unit van WWF of de directie. Deze documenten, inclusief maar niet beperkt tot de risicoscreening, actieplannen voor de betrokken partijen, mitigatieplannen, conformiteitsrapporten, klachten en bemiddelingsresultaten, moeten ingevuld en bewaard worden in de betrokken dossiers. Ze moeten ook geüpload worden naar een intern wereldwijd archief van WWF. De in dit archief aanwezige informatie zal op het gepaste moment aan het WWF-personeel worden verstrekt.

Verspreiding

Om de verantwoordingsplicht van WWF te versterken, verplicht het Raamwerk van sociale en milieubeschermingsmaatregelen WWF om deze maatregelen openbaar te maken. Het WWF-netwerk zal begin 2020 een externe website ontwikkelen die beheerd wordt door de Global Safeguards Unit van WWF, en waar samenvattende rapporten geüpload en bijgehouden worden over de beschermingsmaatregelen voor alle projecten. WWF-VS heeft al een externe site op worldwildlife.org.

CONCLUSIE

WWF is actief in 100 landen, onder meer op afgelegen en gevaarlijke plaatsen waar stroperij en andere illegale activiteiten een bedreiging vormen voor de natuurlijke hulpbronnen waarvan de bevolking en de wilde dieren afhankelijk zijn. Op alle plaatsen waar we actief zijn, is het ons doel om constructief samen te werken met inheemse volkeren en lokale gemeenschappen. Als inheemse volkeren en lokale gemeenschappen geen groot belang hechten aan natuurbehoud, en als hun rechten niet gegarandeerd zijn, zullen we onze natuurbehoudsdoelstellingen niet kunnen bereiken. En zonder veilige toegang tot essentiële natuurlijke hulpbronnen, zullen deze kwetsbare bevolkingsgroepen geconfronteerd blijven met toenemende ecologische, economische en fysieke risico's.

De sociale en milieubeschermingsmaatregelen spelen een cruciale rol bij het realiseren van WWF's visie op een toekomst waarin mens en natuur samen floreren. Ze geven richting aan onze inzet om voor inheemse volkeren en lokale gemeenschappen manieren te vinden waarbij ons werk kan helpen bij het verbeteren en beschermen van hun leven, hun rechten en bestaansmiddelen, terwijl we de voordelen van het natuurbehoud voor iedereen waarborgen. Onze toewijding aan dit Raamwerk bevestigt ons engagement om ervoor te zorgen dat de mensenrechten beschermd worden tijdens ons werk en dat van de partners die we ondersteunen.

© 1986 Pandasymbool WWF - World Wide Fund For Nature (Wereld Natuur Fonds)

® "WWF" is een gedeponeerd merk, WWF International, rue Mauverney 28, 1196 Gland, Zwitserland.